

**Bouwen aan sterker
Lingewaard**

**Verkiezingsprogramma
2026-2030**

Bouwen aan sterker Lingewaard!

Onze inwoners verdienen een gemeente waar stabiliteit en vooruitgang hand in hand gaan. Met **Bouwen aan sterker Lingewaard** staat VVD Lingewaard voor duidelijke keuzes, sterke oplossingen en een bestuur dat doet wat nodig is. We zorgen ervoor dat onze kernen, inwoners, verenigingen en ondernemers hun eigen kracht behouden. Dat het hier in Lingewaard fijn is om te leven, te wonen en te werken.

Ondanks de onrust in de wereld om ons heen bouwen we samen aan een gemeente waar mensen zich thuis voelen, waar ondernemers de ruimte krijgen en waar toekomstbestendige voorzieningen het verschil maken. Zo maken we Lingewaard sterker, nu én voor de generaties die volgen.

Wij zetten ons in voor goede verbindingen, zodat je snel en veilig van A naar B kunt. De A15 zoveel mogelijk in het groen inpassen. In Huissen gaan wij voor een **multifunctionele accommodatie (MFA) in het centrum**: een plek waar ontmoeting en verenigingen samenkomen. We willen graag stappen zetten om **een haven in Huissen** te creëren om de levendigheid van Huissen te vergroten en de verbinding met het water te versterken. In Bemmelen willen wij een **nieuw hart voor het centrum**, met ruimte voor horeca en een foodhall. En in al onze kernen maken we ons sterk voor **voldoende betaalbare woningen met oog voor ontsluiting**. We willen de mogelijkheid van **voorkeur voor Lingewaarders bij toewijzen van nieuwbouwwoningen**. Daarnaast willen we nieuwe ruimte voor ondernemen creëren en in samenwerking met ondernemers werken aan bedrijventerreinen die klaar zijn voor de toekomst. Ook stimuleren we levendige ontmoetingsplekken, een **sterke sociale infrastructuur en sportclubs** die het kloppend hart van de gemeenschap blijven. Want uiteindelijk zijn het de mensen die onze gemeente zo mooi maken en niet de stenen of de gemeente!

Daarnaast mag u van de lokale VVD Lingewaard verwachten dat wij staan voor betrouwbaar en stabiel bestuur. Wij nemen verantwoordelijkheid, maken heldere keuzes en zorgen voor stabiele overheidsfinanciën. Daarmee houden wij grip op de toekomst en zetten wij ons in voor lagere woonlasten voor onze inwoners en ondernemers.

Wat ons anders maakt dan veel andere politieke partijen: wij kunnen solide bouwen met en aan Lingewaard omdat we als VVD Lingewaard niet kiezen voor politici maar voor mensen die sterk geworteld zijn in onze gemeente. Vanuit die sterke binding weten wij wat er in onze gemeente leeft en speelt en kunnen we zo met elkaar solide aan Lingewaard bouwen!

Algemene speerpunten

Waar je goed en prettig woont

Wij bouwen in elke kern, voor alle doelgroepen: jongeren, starters gezinnen, alleenstaanden en senioren. Daarbij zorgen we dat we de kernen niet tegen elkaar “aanbouwen”, maar dat ze hun eigen karakter behouden. De groei van het inwoneraantal blijft beperkt en altijd met aandacht voor groen, recreatie en ruimte. We willen wijken realiseren waar mensen graag wonen en zich verbonden voelen met hun omgeving. Een dorp moet een dorp blijven en een stad een stad. Waar het kan, geven we inwoners die een band met Lingewaard hebben voorrang bij nieuwbouw. Zo kunnen families en vrienden dicht bij elkaar blijven wonen. Daarnaast voorzien we in grootschalige woningbouw aan de oostzijde van Bemmell.

Waar ondernemers de ruimte krijgen

Ondernemers zijn de motor van onze lokale economie. Wij zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat, denken mee in oplossingen en stimuleren bedrijvigheid. Daarbij ondersteunen we winkeliers, horeca en het MKB. We willen nieuwe ruimte creëren voor ondernemen en samen met de ondernemers die op de Lingewaardse bedrijventerreinen (BIZ's) zitten de bedrijventerreinen toekomstbestendig maken. Dit het liefst daar waar ondernemers zelf ook georganiseerd zijn, zoals bij de Houtakker in Bemmell en het Pannenhuis in Huissen. Een concreet voorbeeld is onze inzet voor een haven in Huissen, die het toerisme versterkt en het winkelgebied meer leven inblaast.

Waar je goed en veilig naar school gaat

Een veilige en toekomstbestendige leeromgeving is cruciaal. Daarom blijven we investeren in moderne schoolgebouwen en veilige routes voor fietsers en voetgangers, inclusief duidelijke kiss & ride-plekken. Elk kind verdient een gelijke start met kwalitatief goed onderwijs dat bovendien goed bereikbaar is. Binnenkort worden nieuwe scholen opgeleverd, zoals IKC Het Sterrenbos, IKC De Doornick in de Martinuskerk, IKC De Vonkenmorgen en het OBC Bemmell.

Waar je snel en veilig van A naar B kunt

Extra woningen betekenen ook extra verkeer. Daarom zetten wij in op een goede doorstroming en verkeersveiligheid. De A15 biedt nieuwe kansen voor bereikbaarheid, waarbij de ontsluiting van Huissen speciale aandacht verdient. Niet al het verkeer hoeft via de Karstraat geleid te worden. Ook blijven we vasthouden aan stevige parkeernormen. Voor veel Lingewaarders blijft de auto een belangrijk vervoermiddel. We vinden het belangrijk dat de A15 zoveel mogelijk met groen wordt ingepast.

Waar je fijn kunt sporten

Sport- en cultuurvoorzieningen brengen mensen samen en dragen bij aan de fitheid. Wij willen deze voorzieningen voor jong en oud versterken en ondersteunen initiatieven van verenigingen. Het combineren van sportclusters juichen wij toe, omdat dit zorgt voor sociale én sportieve samenhang.

Waar iedereen meedoet en iedereen telt

Wij ondersteunen lokale initiatieven en wijk- en dorpsontwikkelingsplannen, waarbij inwoners en ondernemers actief betrokken worden. Transparantie, betrokkenheid en het faciliteren van goede ideeën staan daarbij centraal. Zo willen we ook initiatieven steunen die bijdragen aan de leefbaarheid van de Assenburg, bijvoorbeeld door horeca en ondernemerschap slim te combineren.

Speerpunten per kern

Angeren

- ▶ Meer groen in Angeren om leefbaarheid te vergroten. De A15 zoveel mogelijk in het groen.
- ▶ Woningbouw om in Angeren te blijven wonen. Behoud identiteit van Angeren. Geen lintbebouwing naar Huissen toe. Behoud van school en sport.
- ▶ Extra aandacht voor (her)bestemming Coöp vanwege verloedering.

Bemmel

- ▶ Omvorming van Assenburg tot foodhall. Doorbreken van de impasse. Horecaplein op de Markt. Kinkelgebied verfraaien.
- ▶ De Papenstraat, de rotonde OBC Bemmel en De Plak verkeersveilig.
- ▶ Woningbouw waaronder de Zandsestraat en OBC de Heister.
- ▶ Geen AZC in Bemmel. Veiligheid van omwonenden rondom noodopvang prioriteit.
- ▶ Samen met ondernemers bedrijventerrein Houtakker toekomstbestendig maken.

Doornenburg

- ▶ Realiseren school in kerkgebouw met een veilige en goede verkeersafwikkeling.
- ▶ Realiseren sportcomplex voor voetbal, tennis en overdekte padelbanen.
- ▶ Ontwikkeling woningbouw op huidige locatie IKC De Doornick. Realisatie woningbouw Ancari.
- ▶ Behoud van eigen identiteit met voorzieningen zoals sport, onderwijs en cultuur.

Gendt

- ▶ Behoud karakter in het centrum van Gendt.
- ▶ Realisatie woningbouw Vleumingen fase II en De Bongerd voor eigen woonbehoefte.
- ▶ Oplevering nieuw schoolgebouw de Vonkenmorgen.
- ▶ Verbeteren bedrijventerrein Gendt-Bemmel samen met MKB-ondernemers.

Haalderen

- ▶ Uitbreiding van Haalderen om in Haalderen te blijven wonen.
- ▶ Behoud van identiteit van Haalderen. Geen 'wijk van Bemmel'.
- ▶ Oplevering van sport- en cultuuraccommodatie de Notenboom (voetbal, tennis en dorps huis).

Huissen

- ▶ Stappen zetten om te komen tot een binnenhaven in Huissen. Hiermee vergroten van recreatie- en toerismeaanbod.
- ▶ Extra ontsluiting naar A15 voor nieuwbouwwijk Driegaarden om Karstraat en Loovelden te ontlasten en overlast tegen te gaan.
- ▶ Bouwen nieuwbouwwijken voor overloop en regio-opgave voor woningen.
- ▶ Sportzone Blauwenburcht versterken: vergroten sportaanbod met overdekte padelbanen en Hockeyclub Huissen.
- ▶ Opknappen OBC Huissen en winkelcentrum De Zilverkamp.
- ▶ Uitbreiden samenwerking met Pannenhuis voor verbetering bedrijventerrein.

Ressen

- ▶ Behoud van identiteit van Ressen.

Inhoudsopgave

Bouwen aan sterker Lingewaard!	2
Algemene speerpunten	3
Speerpunten per kern	4
1. Waar je goed en prettig kunt wonen	6
1.1. Waar we voor iedereen bouwen	6
1.2. Waar we alle woningzoekenden ondersteunen	7
1.3. Waar een leefbare en veilige openbare ruimte is	7
1.4. Waar we investeren in onze jeugd en schoolgebouwen	8
2. Waar ruimte is voor ondernemers	9
2.1. Waar we samenwerken met de ondernemers	9
2.2. Waar we ondernemers ondersteunen	10
2.3. Waar we een schone en duurzame toekomst tegemoet gaan	10
3. Waar een goede infrastructuur is	12
3.1. Waar je veilig thuiskomt	12
3.2. Waar je snel van A naar B kunt	12
4. Waar het verenigingsleven bloeit	14
4.1. Waar iedereen mee kan sporten	14
4.2. Waar we onze cultuur en erfgoed koesteren	14
5. Waar je je veilig voelt	16
5.1. Waar veilige dorpen en steden zijn	16
5.2. Waar we alle mogelijke middelen gebruiken	16
6. Waar alle ruimte is om hard te werken en vooruit te komen	18
6.1. Waar iedereen meedoet	18
7. Waar we naar elkaar omkijken	19
7.1. Waar we eerlijke en doelgerichte sociale hulp hebben	19
7.2. Waar we een goede en efficiënte jeugdzorg hebben	20
8. Waar de gemeente er voor ons is	21
8.1. Waar de gemeente dienstbaar en modern is	21
8.2. Waar inwoners de ruimte krijgen	21
8.3. Waar de gemeentefinanciën op orde zijn	22

1. Waar je goed en prettig kunt wonen

Een huis is meer dan een dak boven je hoofd. Wonen is de basis voor een gelukkig leven. Het is je thuis, waar je je prettig en veilig moet voelen. Voor jongeren en starters is het hebben van een woning de volgende stap in hun leven. De stap naar verantwoordelijkheid, je eigen keuzes maken en vrij zijn. En misschien wel het stichten van een gezin. Maar voor te veel mensen is een huis onbereikbaar geworden. Dat moet anders. Daarom gaan we in alle kernen voldoende en betaalbare woningen bouwen voor jongeren, starters, gezinnen, alleenstaanden en senioren. Dat vraagt om een daadkrachtige aanpak.

1.1. Waar we voor iedereen bouwen

We willen graag dat onze Lingewaarders in Angeren, Bemmeler, Doornenburg, Gendt, Haalderen, Huissen of Ressen kunnen blijven wonen. Zo kan iedereen dichtbij familie en vrienden blijven. Ook verenigingen profiteren hiervan. Mensen blijven lid en vriendenteams kunnen blijven bestaan. Om het woningtekort tegen te gaan, is een oplossing essentieel: we moeten nog flink bijbouwen om aan onze woonvraag te voldoen. Daarom besteden we onze tijd vooral aan grote bouwprojecten. Hierdoor kunnen we zo snel mogelijk zoveel mogelijk woningen realiseren. We focussen ons onder andere op de wijken Driegaarden in Huissen, Vleumingen II en de Bongerd in Gendt, de Zandsestraat in Bemmeler, 't Hof van Klein Baal in Haalderen en grootschalige woningbouw in Bemmeler-Oost.

- 1.300 nieuwe woningen in een groener Lingewaard.** Meer bouwen en meer vergroenen. We combineren bouwen in de bestaande kernen met uitbreidingen aan de randen, zodat de identiteit van onze kernen behouden blijft. Omdat de provincie meebeslist over bouwen in het buitengebied, trekken we op met VVD-collega's in de Provinciale Staten.
- Bouwen in elke kern.** Nieuwbouw in elke kern is van belang om het levendig te houden, juist voor de lokale verenigingen, voorzieningen en scholen. Meer woningen zorgen voor meer 'jonge' inwoners, daarmee houden onze clubs en verenigingen hun ledenaantallen op peil.
- Ruimte bieden voor bouwen.** We gaan locaties actief benaderen en waar nodig het gemeentelijk voorkeursrecht inzetten (proactief grondbeleid). Daarmee scheppen wij juridische ruimte en maken wij bouwplannen mogelijk.
- Lef tonen en tempo maken.** We hebben geen tijd om te verliezen. Daarom wachten we rechtszaken niet altijd af. We starten bouwprojecten omdat actie en realisatie belangrijker zijn dan stilstand.
- We helpen jongeren en starters aan een woning.** We bouwen minimaal 37 procent aan betaalbare koopwoningen bij nieuwe bouwprojecten. Ook komen die wijken voor 30 procent uit sociale huurwoningen te bestaan. Dit moet de vraag voor sociale huurwoningen tegemoetkomen.
- Benutten bestaande gebouwen.** Leegstaande gebouwen vormen we om tot woningen. Ook het splitsen van woningen moet mogelijk zijn. Als gemeentelijke gebouwen vrijkomen, kijken wij voor de invulling eerst naar woningbouw. Voorbeelden hiervan zijn de oude IKC De Doornick in Doornenburg en het OBC Bemmeler de Heister.
- Huurwoningen voor meer mensen bereikbaar.** Een geschikte woning voor een senior kan voor vijf verhuisbewegingen zorgen. Het bevordert de doorstroming en maakt ruimte voor gezinnen. Daarom bouwen we voor senioren aantrekkelijke woningen, zoals op de Blauwe Hoek in Doornenburg. Zo kunnen we vijf keer sneller het woningtekort oplossen!

- ▶ **Elk dorp en stad blijft zichzelf.** We bouwen de kernen in Lingewaard niet aan elkaar. Elke kern behoudt zijn eigen identiteit. Daarom breiden we Haalderen naar het noorden uit. Tussen Angeren en Huissen blijft een groenstrook zitten. Ook tussen Bemmelen en Nijmegen houden wij vrije groene ruimte met Park Lingezegen. Wel zetten wij in om de regio-opgave zoveel mogelijk in Huissen te laten landen. Dit zorgt op termijn voor vergroting van voorzieningen in Huissen waar alle kernen van mee profiteren.

1.2. Waar we alle woningzoekenden ondersteunen

Het bouwen van woningen is voor ons echter nog niet voldoende. We gaan woningzoekenden ook op andere manieren helpen. We geven starters en jongeren die een binding hebben met Lingewaard voorrang bij nieuwbouw koop- en sociale huurwoningen. Ook behouden we de lening die starters kunnen krijgen voor het kopen van een woning (de starterslening).

- ▶ **Lingewaarders krijgen voorrang.** We zorgen ervoor dat jongeren en starters die een binding hebben met Lingewaard voorrang krijgen bij nieuwbouwwoningen. Dit doen we bij sociale huur- en betaalbare koopwoningen. Zo kunnen Lingewaarders dichtbij familie en vrienden wonen en lid blijven van lokale verenigingen. Belangrijk voor de gemeenschap.

- ▶ **Starterslening.** De lening die starters kunnen gebruiken bij het kopen van een woning (de starterslening) blijft bestaan.
- ▶ **Huurders mogen hun sociale huurwoning kopen.** We willen huurders van sociale huurwoningen de kans geven om hun woning te kopen, zodat zij vermogen kunnen opbouwen. Dit stimuleert doorstroming en biedt woningcorporaties de mogelijkheid om met de opbrengst nieuwe sociale huurwoningen te bouwen.
- ▶ **Minder bureaucratie en meer actie.** We vereenvoudigen regels en versnellen procedures om bouwprojecten makkelijker te realiseren. Geen extra regels, maar efficiënte processen en werken op basis van vertrouwen.
- ▶ **Bouwakkoorden voor sociale huur.** We sluiten bouwakkoorden met corporaties, buurgemeenten en projectontwikkelaars om het aantal sociale huurwoningen te vergroten.
- ▶ **Realistische parkeernormen bij nieuwbouw.** Bij nieuwbouwwijken zorgen we voor voldoende parkeerplekken die aansluiten bij de behoeften van bewoners en bezoekers. Automobilisten worden niet weggejaagd; parkeren moet praktisch en betaalbaar blijven, zonder druk op omliggende wijken.

1.3. Waar een leefbare en veilige openbare ruimte is

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar we elkaar ontmoeten, spelen, bewegen en ontspannen. Daarom investeren wij in veilige, groene en toegankelijke wijken die aansluiten bij de behoeften van bewoners én bijdragen aan een leefbare toekomst.

- ▶ **Openbare ruimte voor iedereen.** De openbare ruimte moet leefbaar, bereikbaar en veilig zijn. We willen voldoende vergroening, parkeerplekken en speelplekken die aansluiten bij de behoeften van de wijkbewoners.
- ▶ **Ruimte voor openbaar vervoer.** Bij wijkontwikkeling speelt ruimte voor openbaar vervoer een belangrijke rol, zodat nieuwe wijken goed bereikbaar zijn. Knelpunten voor het openbaar vervoer bij bestaande en nieuwe wijken nemen we weg.
- ▶ **Groene wijken.** Groene wijken bieden een mooie omgeving, verminderen hittestress en geven ruimte om te sporten, spelen en recreëren.

1.4. Waar we investeren in onze jeugd en schoolgebouwen

School is de plek waar onze kinderen klaargestoomd worden voor de toekomst. Naast alle schoolvakken leren kinderen ook wat de normen en waarden in Nederland zijn en hoe we met elkaar omgaan. Maar de jeugd wordt ook voorbereid op een baan voor later. De kinderen van nu moeten Lingewaard in de toekomst draaiende houden. Om het talent uit ieder kind te halen, hebben we moderne schoolgebouwen nodig.

- ▶ **Onderwijs is investeren in de toekomst.** Goed onderwijs geeft kinderen gelijke kansen, leert hen kennis en vaardigheden en helpt hen met normen, waarden en digitale vaardigheden.
- ▶ **Duurzame en veilige schoolgebouwen.** Investeren in moderne, veilige en duurzame schoolgebouwen is essentieel voor een fijne en toekomstgerichte leeromgeving. We hebben geïnvesteerd in IKC Het Sterrenbos in Huissen, IKC De Vonkenmorgen in Gendt, IKC De Doornick in Huissen en het OBC Bemmeler. Wij bouwen daarom voort op ons huidige beleid en gaan aan de slag met nieuwbouw voor de Abacus en het OBC in Huissen, de Marang in Angeren en de Borgwal in Bemmeler.
- ▶ **Ondersteuning voor scholen en leerlingen.** Het aantal thuiszitters moet naar nul. De gemeente ondersteunt scholen actief om leerlingen in het onderwijs te houden en biedt ruimte voor nieuwe scholen met een maatschappelijke basis: inclusief onderwijs. Thuis dichtbij onderwijs moet altijd het streven zijn.
- ▶ **Samenwerking op maatschappelijke thema's.** De gemeente en scholen werken samen op thema's zoals gezondheid, klimaat en sociale veiligheid om een betere leeromgeving te creëren.
- ▶ **Breder gebruik van schoolgebouwen.** Schoolgebouwen en buitenruimtes worden ook beschikbaar gesteld voor buurtactiviteiten, zodat ze veelzijdig benut worden door onze inwoners en verenigingen.

2. Waar ruimte is voor ondernemers

We willen graag genoeg geld verdienen voor een goed leven. Daarvoor is een bloeiende economie nodig. Lingewaardse ondernemers zorgen voor banen, sponsoren lokale verenigingen en dragen bij aan innovatie. Ze zorgen voor het behoud van bruisende winkelstraten en ze organiseren evenementen zoals de kermis en carnaval. Kortom: ondernemers houden de samenleving draaiende. Ondernemers zijn onmisbaar, dus we moeten hen juist in hun kracht zetten. We zetten ons daarom in voor een klimaat waarin ondernemerschap kan bloeien, met ruimte voor initiatief en samenwerking. Een Lingewaard waar de gemeente faciliteert, ruimte maakt en vooral niet begrenst.

2.1. Waar we samenwerken met de ondernemers

Een bloeiende economie ontstaat alleen als we ondernemers de ruimte geven. Ondernemers weten zelf het beste hoe zij hun bedrijf moeten runnen. Door ondernemers de ruimte te geven, stimuleren we ondernemers het beste te doen. Samen met ondernemers willen we kijken hoe we hen meer ruimte kunnen bieden. Door samen te kijken naar wat wel kan en hoe de gemeente kan helpen. Door flexibel te zijn en door samen te kijken welke regels we kunnen schrappen. Hierbij staat voor de gemeente lokaal inkopen centraal.

- ▶ **Verbinden.** We sluiten ondernemersakkoorden waarin de gemeente en bedrijven samen afspraken maken om een sterke Lingewaardse economie te garanderen.
- ▶ **Versterken.** We richten ons op innovatie en ondersteuning van het MKB om bedrijven concurrerend, wendbaar en weerbaar te maken, vooral in tijden van arbeidsmarktkrapte en stijgende kosten.
- ▶ **Minder regels.** De regeldruk voor ondernemers wordt teruggedrongen. Een regel moet een bepaald doel dienen, anders schaffen we deze regel af. Hierbij luisteren we continu naar de suggesties van ondernemers.
- ▶ **Doen.** We zetten coördinatoren voor ondernemers in om ondernemers te ondersteunen en de lokale economie te versterken. Deze ondernemerscoördinator ontlast de ondernemer bij vergunningsaanvragen en contact met de gemeente.
- ▶ **Bruisende winkelgebieden en bedrijventerreinen.** Aantrekkelijke winkelcentra en bedrijventerreinen versterken onze lokale economie. Zo willen wij het winkelhart van Bemmelen aanpakken door de Assenburg om te toveren tot een foodhall en een horecaplein op de Markt. Daarnaast blijven wij Centrum Management Lingewaard (CML) ondersteunen.
- ▶ **Toekomstbestendige agrarische sector.** Wij zijn trots op onze agrariërs! Met NEXTgarden hebben we in Lingewaard de meest innovatieve en toekomstbestendige glastuinbouw van Nederland. Dat moeten we belonen en benutten. Daarom bieden we de agrariërs de ruimte om hun bedrijven op een innovatieve manier te runnen. Hierbij bieden we ook ruimte voor nieuwe productievormen, biologische bouwmaterialen en plantaardige eiwitten.
- ▶ **Agrarisch natuurbeheer ondersteunen.** Boeren die dit willen, ontvangen langjarige vergoedingen voor natuur- en landschapsbeheer.
- ▶ **Meer flexibiliteit voor boeren.** Boeren mogen hun erven en gronden gebruiken voor verschillende doeleinden, zoals toerisme, recreatie of andere bedrijvigheid.

2.2. Waar we ondernemers ondersteunen

Ondernemen moet lonen en niet worden tegengewerkt door onnodige regels. Wij zorgen voor lage lasten, korte lijnen en één loket waar ondernemers en organisatoren terecht kunnen. Zo creëren we samen een gemeente waar bedrijven kunnen groeien en inwoners profiteren.

- ▶ **Lage toeristenbelasting.** De toeristenbelasting blijft zo laag mogelijk (maximaal kostendekkend) en de inkomsten worden gebruikt om de kwaliteit van recreatie en toerisme te verbeteren.
- ▶ **Flexibele winkeltijden.** Ondernemers mogen zelf bepalen wanneer ze open zijn, ook op zondag. Dit houden we in stand.
- ▶ **Betere bedrijventerreinen.** Samen werken aan veiligheid, bereikbaarheid, onderhoud, netcongestie en bijvoorbeeld uitstraling.
- ▶ **Vergunningen vereenvoudigen.** Vergunningen worden samengevoegd of vervangen door een meldingsplicht, zoals voor kleine terrassen of objectvergunningen.
- ▶ **Leegstand aanpakken.** Door het inkorten van vergunningsaanvragen en door functies zoals wonen, werken, detailhandel en horeca te mengen, bestrijden we leegstand. Hiermee creëren we een levendig centrum, waarbij pandeigenaren ook worden geacht mee te denken en maatschappelijk bewuster te ondernemen.
- ▶ **Eén loket voor ondernemers en evenementen.** Eén gemeentelijk ondernemersloket biedt hulp bij vragen, vergunningen en schuldhulpverlening. De medewerkers zijn oplossingsgericht. Organisatoren van evenementen kunnen hier ook terecht.
- ▶ **Samenwerking tussen ondernemers en onderwijs.** De gemeente faciliteert de samenwerking tussen ondernemers en onderwijsinstellingen om voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar te maken.

2.3. Waar we een schone en duurzame toekomst tegemoet gaan

Het is belangrijk om goed om te gaan met onze omgeving. Uiteindelijk willen we allemaal in een schoon en gezond Lingewaard wonen. We zien ook de kansen die verduurzaming brengt. We gaan zuiniger om met onze energie en besparen daarmee geld. Ook geven duurzame energiebronnen stabielere energieprijzen; we zijn niet afhankelijk van de fratsen van andere landen. Ook belangrijk: duurzaamheid biedt economische kansen! Het is een nieuwe economie geworden en levert zelfs geld en banen op.

- ▶ **Ambitie voor een schone toekomst.** We zetten in op een mooie en schone gemeente. Ons klimaatbeleid is pragmatisch. Het is gericht op haalbare, innovatieve en betaalbare oplossingen voor de lange termijn.
- ▶ **Lokale overheid als voorbeeld.** De gemeente speelt een sleutelrol in verduurzaming en werkt samen met bewoners, bedrijven en andere overheden om kennis te delen en lokale initiatieven te stimuleren.
- ▶ **Isoleren van woningen.** Door het isoleren van woningen besparen inwoners veel energie en geld. Door de subsidie Operatie Isolatie dragen we financieel bij om inwoners hun woningen te laten isoleren. Deze subsidie willen we graag behouden.
- ▶ **Geen nieuwe grote windmolens.** Met vijf windmolens in Lingewaard voldoen we aan onze elektriciteitsvraag. Wij zien in Lingewaard geen plek waar nieuwe grote windmolens.
- ▶ **Snelladers voor auto's.** We gaan snelladers plaatsen, zodat elektrische auto's heel snel opgeladen kunnen worden.
- ▶ **Lokale energieoplossingen.** Onze gemeente stimuleert lokaal energiegebruik en -productie. Bedrijven krijgen ruimte om energie te delen, ondersteund door vergunningen en provinciale samenwerking. Een mooi voorbeeld hiervan is de gedeelde energie in het glastuinbouwgebied NEXTgarden in Bemmelen en Huissen.
- ▶ **Netcongestie aanpakken met slimme oplossingen.** We stimuleren lokale opwekking en opslag van energie om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen. Daarnaast zetten we in op

samenwerking met de netbeheerders en we investeren in innovatieve technologieën zoals buurtbatterijen. Zo kunnen we de energievraag en het energieaanbod beter balanceren.

- ▶ **Ondersteunen van ondernemers.** Lokale initiatieven van creatieve ondernemers om verduurzaming te realiseren krijgen de ruimte en waar nodig ondersteuning.
- ▶ **Betrokkenheid bewoners.** Bewoners worden actief betrokken bij duurzame energieprojecten en ondersteund bij energiecoöperaties met lokaal draagvlak.

3. Waar een goede infrastructuur is

We reizen allemaal. Naar het werk, naar school, om boodschappen te doen of om familie en vrienden te bezoeken. Met de auto, bus, fiets of te voet, we willen snel en veilig van A naar B kunnen reizen. De infrastructuur komt echter steeds meer onder druk te staan. Met nieuwe woningbouw wordt het steeds drukker op de weg, terwijl de ruimte steeds schaarser wordt. Woningbouw en verkeer moeten daarom in samenhang ingevuld worden. We hebben daarbij oog voor iedere weggebruiker.

3.1. Waar je veilig thuiskomt

We willen allemaal veilig thuiskomen van werk, school of andere activiteiten. Bij wegaanpassingen kijken we hoe de wegen en fietspaden veiliger ingericht kunnen worden. Maximale snelheden worden alleen verlaagd als het moet, waarbij ons huidige beleid (het wegcategoriseringsplan) leidend is.

- ▶ **Verkeer in de kernen.** Lingewaard is op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen flink uitgebreid de afgelopen jaren. Het is daardoor veel drukker geworden op onze wegen. De komende jaren komen er ook steeds meer woningen bij. Dit drukt op de leefbaarheid in de kernen. Zeker in Huissen is het erg druk. We zullen nieuwe uitvalswegen moeten creëren richting de A15. Hiermee spreiden we het verkeer over meerdere wegen en verlagen we de druk op de Karstraat. Wat betreft het vrachtverkeer willen we het bestemmingsverkeer door de kernen toelaten en het niet-bestemmingsverkeer om de kernen heen laten rijden. Vooral in Huissen speelt dit. Dit om de overlast voor de aanwonenden te verminderen. We zullen hiervoor verschillende maatregelen onderzoeken om het niet-bestemmingsverkeer te weren, denk bijvoorbeeld aan een vignetsysteem. We onderzoeken daarbij ook andere alternatieven voor de verkeersoplossingen in Huissen. Van onze ondernemers verwachten we dat ze maatschappelijk bewust ondernemen.
- ▶ **Veilige fietspaden, ook aan de Karstraat Huissen.** Voor fietsers moeten er veilige, verhoogde fietspaden komen aan de Karstraat in Huissen.
- ▶ **Veilige doorstroming.** Betere aansluiting tussen vervoersvormen vermindert files, houdt reistijden kort en beperkt onnodige uitstoot. Uitgangspunt is: 30km/h waar het moet, 50km/h waar het kan. Hierbij volgen we het huidige beleid (het wegcategoriseringsplan).
- ▶ **Aanpak verkeershufters en veiligheid rond scholen en sportclubs.** Straten worden veilig ingericht met mobiele flitspalen om hardrijden tegen te gaan en ongevallen te voorkomen. Naast schoolzones richten wij ook sportzones in zoals in Gendt.
- ▶ **Verlichting op fietspaden.** Door te investeren in betere verlichting op wegen, fietspaden en in parken wordt de veiligheid verhoogd, zowel overdag als 's nachts. Met name voor onze jongeren en vrouwen die 's avonds op een veilige manier thuis moeten komen.
- ▶ **Toekomstbestendige fietsroutes.** Smalle of gevaarlijke paden worden verbeterd, waarbij wij speciale aandacht hebben voor het Lingefietspad. Hier willen wij een volwaardig fietspad van maken, zodat er een goede aansluiting komt op bijvoorbeeld het Rijn-Waalpad.
- ▶ **Online meldpunt voor verkeersproblemen.** Inwoners kunnen eenvoudig gevaarlijke situaties melden, waarna de gemeente passende maatregelen neemt.
- ▶ **Veilige looppaden naar OV-knooppunten.** Prettige en veilige looppaden vanaf bushaltes naar industrieterreinen stimuleren het gebruik van openbaar vervoer.

3.2. Waar je snel van A naar B kunt

Als we op de weg zijn, willen we dat zo vlot mogelijk doen. Dit geldt voor fietsers, automobilisten en gebruikers van het openbaar vervoer. Het wegennet moet daarom op netwerkniveau bekeken worden. We zetten in op extra ontsluitingen zoals de Hoeve in Huissen om de verkeersdruk te

spreiden. Met de aanleg van de A15 komt er een nieuwe ontsluiting van Lingewaard. Dit biedt nieuwe mogelijkheden voor de ontlasting van ons mobiliteitsnetwerk.

- ▶ **Geen betaald parkeren in Lingewaard.** De centra en andere voorzieningen moeten toegankelijk blijven voor iedereen.
- ▶ **Geen zero-emissiezones, wel bereikbaarheid.** We zijn tegen zero-emissiezones die inwoners en ondernemers beperken. We zetten in op haalbare en betaalbare alternatieven voor een schonere lucht, zonder bereikbaarheid en economische activiteit te belemmeren. Iedereen moet met de auto bij zijn huis of bedrijf kunnen komen.
- ▶ **Realistische parkeernormen.** Parkeernormen zijn realistisch. Wij jagen de auto niet weg. In Lingewaard is en blijft de auto hét belangrijkste vervoermiddel.
- ▶ **Keuzevrijheid in mobiliteit.** Iedereen moet snel en veilig van A naar B kunnen reizen en hierbij vrij zijn in de keuze of dit te voet, met de fiets, bus of auto is.
- ▶ **Regionale samenwerking.** In samenwerking met buurgemeenten en provincie zorgen we voor betere regionale bereikbaarheid.
- ▶ **Betere bewegwijzering en inrichting.** Duidelijke bewegwijzering en efficiënte inrichting van de ruimte verminderen onnodig (vracht)verkeer en verbeteren de bereikbaarheid.
- ▶ **Kwalitatief openbaar vervoer.** Verbeterde faciliteiten en snellere verbindingen naar omliggende steden maken reizen efficiënter. Daarbij is aandacht voor betaalbaarheid.
- ▶ **Toegankelijkheid voor iedereen.** Openbaar vervoer en diensten, zoals belbussen en regiotaxi's, worden toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking.
- ▶ **Voldoende fietsenstallingen.** Bij OV-knooppunten worden fietsenstallingen gerealiseerd, zodat fietsen een aantrekkelijke keuze blijft.

4. Waar het verenigingsleven bloeit

Verenigingen zijn onmisbaar in Lingewaard. Ze zorgen voor ontmoeting en saamhorigheid en ze organiseren evenementen. Zij zorgen voor een bruisend en leefbaar Lingewaard. Wij koesteren dit en willen dit zo goed als mogelijk faciliteren. We zorgen ervoor dat de verenigingen toekomstbestendig worden.

4.1. Waar iedereen mee kan sporten

Sporten is heel belangrijk. Het zorgt voor een gezonde geest en lichaam en het draagt bij aan individuele ontplooiing. Het is goed voor de saamhorigheid en het leggen van sociale contacten. Bovendien leer je omgaan met voorspoed en tegenslag. Belangrijk hiervoor is om toekomstbestendige sportcomplexen te hebben. Hierbij zien we graag ontmoeting tussen de sporten door ze op hetzelfde terrein te hebben (de openclubgedachte). Daarom is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de sportparken zoals de Rode Veste en de Blauwenburcht in Huissen, HAVO in Haalderen en Sportpark de Poel in Angeren.

- ▶ **Sport zorgt voor verbinding en welzijn.** Sport geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Dat draagt bij aan een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en Sportservice Lingewaard om sporten voor iedereen mogelijk te maken.
- ▶ **Voldoende speel- en sportplekken.** Iedere inwoner moet kunnen bewegen. We zorgen voor voldoende plekken om buiten te spelen, te sporten en te bewegen, zodat jong en oud een actieve levensstijl kan ontwikkelen.
- ▶ **Sport als hulpmiddel.** Sport wordt ingezet om problemen te signaleren. Samenwerking tussen sportclubs, onderwijs en zorginstellingen helpt om inwoners met wie het minder goed gaat beter te ondersteunen.
- ▶ **Financiële steun voor kinderen.** Alle kinderen kunnen sporten. We ondersteunen financieel voor het sporten van kinderen als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ **Meervoudig gebruik van sportaccommodaties.** Sportfaciliteiten worden zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet. Hierdoor kunnen meer inwoners profiteren van de beschikbare voorzieningen. Voorbeelden zijn de Blauwenburcht in Huissen en het toekomstige sportcomplex in Haalderen.

4.2. Waar we onze cultuur en erfgoed koesteren

Lingewaard is een gemeente van cultuur en traditie. We bezoeken een lokale voorstelling of een lokaal evenement zoals een kermis, schuttersfeest of carnaval. Of we zijn lid van muziekverenigingen, toneelverenigingen et cetera. Maar Lingewaard heeft ook een rijke geschiedenis, gepresenteerd door onze musea en historische kringen. Cultuur zorgt voor creativiteit en persoonlijke ontwikkeling.

- ▶ **Koesteren van cultureel erfgoed.** Ons materieel en cultureel erfgoed wordt gekoesterd als onderdeel van onze identiteit en tradities. Wij zijn blij met de kermissen, carnaval, schuttersfeesten, paasvuren, sinterklaasintochten, de Bemmelse Dweildag, de Gendtse kersenfeesten, Huissense Umdracht enzovoorts.

- ▶ **Huisvesten van verenigingen.** We vinden dat alle verenigingen huisvesting moeten hebben. Wij zetten in om die verenigingen samen te laten komen in één gebouw of accommodatie. Dit draagt bij aan de saamhorigheid en ontmoeting.
- ▶ **Dynamische en zelfstandige cultuursector.** Innovatiekracht en ondernemerschap worden actief gestimuleerd. We staan voor een ondernemende cultuursector die grotendeels zelfvoorzienend is.
- ▶ **Promotie van erfgoed en cultuur.** De gemeente promoot actief lokaal erfgoed en cultuur, zowel voor inwoners als bezoekers. Dit vergroot de trots en bekendheid.
- ▶ **Eenvoudige vergunningverlening.** Vergunningen voor evenementen worden sneller en eenvoudiger verleend, bijvoorbeeld via een digitaal evenementenloket. Kleinschalige evenementen krijgen laagdrempelige veiligheidseisen.
- ▶ **Maatschappelijke impact van cultuur.** Culturele instellingen die ouderen, jongeren en nieuwkomers betrekken bij kunst en cultuur bevorderen maatschappelijke verbinding en inclusie.

5. Waar je je veilig voelt

Vrijheid, veiligheid en gezondheid vormen de basis voor een gelukkig leven. Veilig in huis, op straat, in je eigen wijk. Voor inwoners, ondernemers en bezoekers. We pogen zoveel mogelijk criminaliteit te voorkomen, maar laten criminaliteit nooit ongestraft. Raddraaiers worden opgespoord en aangepakt. Als de politie ingrijpt, krijgen zij steun van ons en die van het lokale gezag.

5.1. Waar veilige dorpen en steden zijn

We willen dat onze dorpen en steden veilig zijn. Iedereen moet in een veilige omgeving kunnen wonen. Daarom zetten we in op preventie en zwaar straffen. We werken samen met de hulpdiensten, inwoners en ondernemers om dit te bereiken. Ook geven we voorlichting om ervoor te zorgen dat mensen geen slachtoffer worden van criminaliteit. Waarbij speciale aandacht moet zijn voor de veiligheid van vrouwen en meisjes.

- ▶ **Vrijheid om jezelf te zijn.** Geen tolerantie voor antisemitisme, racisme of anti-LHBTIQ+-geweld. Inclusiviteit is de norm.
- ▶ **Altijd bereikbare hulpdiensten.** Politie, brandweer en ambulances staan 24/7 paraat en zijn snel bereikbaar en snel ter plaatse in noodsituaties. Wij zijn hen hier ontzettend dankbaar voor.
- ▶ **Geen AZC in Lingewaard.** Met de noodopvang in Bemmelen voldoen we aan onze plicht voor opvang van asielzoekers. Wij zien in Lingewaard géén ruimte voor een permanent AZC of extra noodopvang.
- ▶ **Veiligheid inwoners en ondernemers bij opvang asielzoekers.** Wij stellen de veiligheid van inwoners en ondernemers voorop bij de opvang van asielzoekers. Overlast tolereren we niet.
- ▶ **Schoon en veilig houden van wijken.** Geluidsoverlast en afvaldumping worden stevig beboet. Handhavers worden goed getraind en uitgerust om effectief op te treden tegen overtreders.
- ▶ **Boa's zichtbaar en effectief.** Boa's pakken kleine vergrijpen aan en verhalen schade op daders, waarbij boete-inkomsten zoveel mogelijk terugkomen bij de gemeente.
- ▶ **Cyberveiligheid voor ouderen.** Preventiecampagnes beschermen ouderen tegen digitale misleiding en criminaliteit.
- ▶ **Promotie beveiligingskeurmerken.** Het politiekeurmerk Veilig Wonen en het Keurmerk Veilig Ondernemen helpen bij inbraakpreventie en worden actief gepromoot door de gemeente.
- ▶ **Veiligheid in en om scholen.** Wij zetten het succesvolle Veilig in en om Scholen-programma op de scholen voort om de straatcultuur uit de scholen te weren.

5.2. Waar we alle mogelijke middelen gebruiken

Gemeenten hebben veel middelen en technologieën tot hun beschikking om de veiligheid in dorpen en steden te vergroten. Denk aan cameratoezicht, de uitrusting van onze boa's en door snellere uithuiszettingen. We gaan deze middelen gebruiken. Verder willen we inzetten op preventie om criminaliteit zoals inbraken, huiselijk geweld en cybercriminaliteit zo veel mogelijk te voorkomen.

- ▶ **Aanpak huiselijk geweld.** Snelle hulp en duidelijke meldpunten helpen slachtoffers. Daders worden uit huis geplaatst, niet slachtoffers!
- ▶ **Boa's met de juiste middelen.** Wapenstok, pepperspray, cameratoezicht en bodycams vergroten de veiligheid voor zowel boa's als inwoners.
- ▶ **Cameratoezicht waar nodig.** Cameratoezicht vergroot de kans om overtreders en criminelen op te pakken en biedt monitoring op risicoplekken.
- ▶ **Effectieve crisisbestrijding op gemeentelijk niveau.** Vanwege alle gebeurtenissen in de wereld zorgen we voor voldoende middelen en expertise om inwoners snel en adequaat te beschermen en ondersteunen bij een crisis.

- ▶ **Veiligheid begint in de wijk.** Inwoners dragen bij aan buurtveiligheid met buurtpreventie en WhatsApp-groepen, ondersteund door de gemeente.
- ▶ **Handhaving en gebiedsverboden.** Overtreders kunnen gebiedsverboden krijgen als zij zich niet aan afspraken houden. Onze veiligheidsdiensten zien daar strak op toe, zo waarborgen we de veiligheid in de openbare ruimte.

6. Waar alle ruimte is om hard te werken en vooruit te komen

Werk is van groot belang voor mensen. Door te werken verdienen we geld voor een goed leven. Het geeft voldoening en leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Het geeft vrijheid om je eigen keuzes te maken. Werk zorgt ook voor het maken van contact met andere mensen. Het zorgt ervoor dat je bijdraagt aan de samenleving en er ook middenin staat. Wie werkt, investeert in zichzelf en in Lingewaard.

6.1. Waar iedereen meedoet

We willen dat zoveel mogelijk mensen werken. Daarmee draag je bij aan de samenleving. Maar we zijn ook realistisch. Niet iedereen is altijd in staat om te werken, bijvoorbeeld door ziekte. Dat is al vervelend genoeg. Daarvoor hebben wij een solide en goed sociaal vangnet. Het kan zijn dat je werkloos raakt, dan ondersteunen we mensen terug op weg naar werk. Want dat is het uitgangspunt: je krijgt alleen steun als je bereid bent om weer te gaan werken. Dat vinden wij wel zo rechtvaardig richting de belastingbetaler.

- ▶ **Iedereen heeft talent.** Ieder mens heeft talent. Het is zonde om dat talent niet te gebruiken. Daarom willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan en blijven.
- ▶ **Altijd een financiële prikkel.** Werken moet altijd lonen. Wie vanuit een uitkering een betaalde baan accepteert, moet er financieel op vooruit gaan.
- ▶ **Iedereen draagt bij.** Het uitgangspunt is dat iedereen naar eigen vermogen bijdraagt. Voor wie niet (meer) kan werken, kijken we naar andere mogelijkheden. Voorbeelden hiervan zijn een werkplek op maat voor mensen met een beperking of zinvolle dagbesteding. Wie niet wil werken, kan hiervoor gekort worden op zijn uitkering.
- ▶ **Bijstand als springplank.** Sociale hulpmiddelen helpen je weer op weg. Ze bieden een springplank naar werk en het meedoen in de maatschappij. Daarom kijken we continu kritisch naar alle sociale hulpmiddelen die er zijn.
- ▶ **Focus op talenten en mogelijkheden.** Om- en bijscholing richten zich op iemands sterke punten en hoe deze aansluiten op de arbeidsmarkt. Zo maken we een duurzame terugkeer naar werk mogelijk. We verwachten dat mensen de baan accepteren die ze aangeboden krijgen en dat ze zich hiervoor inzetten. Bij geen inzet, kan dit gevolgen hebben voor iemands uitkering.
- ▶ **Deelname naar eigen kunnen.** Iedereen kan deelnemen aan de samenleving. We zorgen dat mensen op hun eigen niveau en tempo een bijdrage leveren, waardoor ze weer onderdeel worden van het maatschappelijk leven.

7. Waar we naar elkaar omkijken

In Lingewaard kijken we veel naar elkaar om. We willen allemaal dat het goed gaat met onze naasten en dat ieder in goede gezondheid kan leven. Door het grote gemeenschapsgevoel dat wij kennen, helpen we onze naasten. Dat is iets waar we trots op mogen zijn! Toch zijn mensen van de gemeente afhankelijk voor het krijgen van zorg. Wij vinden dat de gemeente goede en rechtvaardige zorg moet aanbieden. Ieder die zorg nodig heeft, verdient het om goede zorg te krijgen.

7.1. Waar we eerlijke en doelgerichte sociale hulp hebben

Sociale voorzieningen zijn hulp of steun van de overheid voor mensen die dat nodig hebben. Deze zijn in beginsel toegankelijk voor iedereen. Maar de inzet van zorgprofessionals, mantelzorg, tijd en geld moeten vooral terechtkomen bij degenen die dat het hardst nodig hebben. Dit vraagt om een efficiënte en doordachte inzet van sociale voorzieningen.

- ▶ **Wat lokaal kan, doen we lokaal.** Zorg wordt georganiseerd dichtbij mensen die hulp nodig hebben, met steun uit de directe omgeving. Dit houdt het vertrouwd, voorkomt duurdere zorg en maakt zorg toegankelijk. We zetten in op passende ondersteuning in wijken en buurten, met gebruik van innovatie en digitale hulpmiddelen.
- ▶ **Sociale basis versterken.** Iedereen moet lokaal zijn of haar zorgvraag kunnen invullen. Samen met onze welzijnspartner zetten wij in op meer gezamenlijke voorzieningen. Waarbij mensen met een vergelijkbare zorgvraag samenkomen. Dat zorgt voor meer ontmoeting onderling, zorg voor elkaar en voorkomt inzet op dure individuele maatwerkzorg.
- ▶ **Vroeg signaleren.** We zetten ons in om mensen in een vroeg stadium te helpen. Hierdoor kunnen we laagdrempelige zorg aanbieden. We voorkomen daarmee dat we te lang wachten met het aanbieden van zorg. Dit voorkomt dat zorgbehoevenden in zware zorgtrajecten terechtkomen. Ook houden we hierdoor de zorg betaalbaar.
- ▶ **Eigen bijdrage bij draagkracht.** Wie zelf een voorziening kan betalen, zoals een rollator, hoeft geen beroep te doen op gemeenschapsgeld. Dit zorgt ervoor dat belastinggeld wordt uitgegeven aan de mensen die dat het meest nodig hebben.
- ▶ **Gericht helpen waar nodig.** We zetten in op de zorg die nodig is, maar blijven oog houden voor zelfredzaamheid. Hoe meer je zelf kan doen, hoe beter.
- ▶ **Meer inzet informele zorg.** De bevolking wordt ouder en er zijn minder zorgverleners. Daardoor worden we steeds meer afhankelijk van familie, vrienden en buren om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Dit gaan we intensief ondersteunen, maar niet elke dag kan een 10 zijn.
- ▶ **Samenwerking tussen zorgverleners.** Regionaal zorgaanbod waarin ziekenhuizen, huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen en andere zorgaanbieders intensief samenwerken om efficiënte en effectieve ondersteuning te bieden. Elkaar dus juist versterken!
- ▶ **Respect voor mantelzorgers.** Mantelzorgers verdienen steun en waardering. Tijdelijke zorg (respijtzorg) kan ervoor zorgen dat zij af en toe ontlast worden, zodat zij hun belangrijke taak kunnen blijven vervullen.
- ▶ **Aandacht voor jonge mantelzorgers.** Jonge mantelzorgers verdienen extra aandacht en ondersteuning. Zij dragen vaak een zware verantwoordelijkheid en verdienen een steuntje in de rug.
- ▶ **Verminderen inkoop zorgaanbieders.** De gemeente koopt momenteel bij meer dan honderd verschillende partijen zorg in. Dit is overdreven veel en zorgt voor veel bureaucratisch werk voor de ambtenaren. Door bij minder zorgaanbieders zorg in te kopen, voorkomen we deze dure bureaucratie. Hierdoor houden we de zorg overzichtelijk en betaalbaar.
- ▶ **Aandacht voor veteranen.** Wij vervullen onze zorgplicht voor veteranen, naast dat wij hun inzet erkennen en waarderen door onze bijdrage aan de veteranendag.

7.2. Waar we een goede en efficiënte jeugdzorg hebben

We gunnen ieder kind een gezonde, leuke en zorgeloze jeugd. Een jeugd waar ieder kind later met een goed gevoel op terug kan kijken. Helaas is dit niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel kinderen en jongeren moeten gebruikmaken van de jeugdzorg. Zij verdienen de beste zorg die er is. Wel is belangrijk om ook te kijken hoe de jeugdzorg toegankelijk blijft voor toekomstige generaties.

- ▶ **Preventieve hulp versterken.** Door vroeg signalen op te vangen, kunnen we kinderen vroegtijdig hulp bieden. We kunnen daardoor eerst een beroep doen op laagdrempelige en preventieve hulp. Dat voorkomt dat kinderen in zware zorgtrajecten terechtkomen. Voor de vroegsignalering werken we samen met partners zoals de huisarts en de scholen.
- ▶ **Kosten van jeugdzorg beheersen.** De stijgende kosten van jeugdzorg vragen om gerichte actie. Zo wordt hulp effectiever en betaalbaarder.
- ▶ **Normaliseren van uitdagingen.** Vervelende momenten horen bij het leven. Ouders en verzorgers spelen een belangrijke rol in het uitdragen dat niet elke dag een 10 hoeft te zijn en dat het erbij hoort om je soms even niet oké te voelen.
- ▶ **Scherpe afbakening van hulp.** Jeugdhulp vanuit de Jeugdwet wordt duidelijk afgebakend. Dit voorkomt dat jeugdigen onnodig in zware zorgtrajecten belanden, waardoor er geen zorg wordt verleend die onder een andere wet valt.
- ▶ **Focus op de hervorming van de jeugdzorg.** Door efficiënter om te gaan met geld en voorzieningen, dragen we bij aan structurele verbeteringen in de jeugdzorg.

8. Waar de gemeente er voor ons is

Wij vinden dat de gemeente de inwoner centraal moet zetten. Alles wat een overheid doet, moet in het belang zijn van de inwoners. Verder garandeert een gemeente vrijheid en rechtvaardigheid. Vrijheid om je leven vorm te geven zoals je dat zelf wilt. Rechtvaardigheid om de balans tussen ieders vrijheid te vinden. Hoe minder de inwoners wordt voorgeschreven om wat te doen, hoe meer ieder de ruimte krijgt om het eigen geluk en welzijn na te streven. Een gemeente heeft vooral een faciliterende rol.

8.1. Waar de gemeente dienstbaar en modern is

De gemeente is dienstbaar en modern. Dienstbaar omdat de overheid er is voor de inwoner. Modern omdat we door digitalisering met de tijd meegaan. Via digitale diensten proberen we inwoners het gebruik van de diensten zo laagdrempelig mogelijk te maken. Ook buiten kantooruren zijn wij bereikbaar via een digitaal kanaal. Paspoorten, rijbewijzen en geboorteaangiften kunnen digitaal worden aangevraagd.

- ▶ **Inwoners en ondernemers centraal.** De gemeente communiceert in duidelijke B1-taal en zo visueel mogelijk. Zo kan iedereen eenvoudig met de gemeente communiceren en snappen waar het over gaat.
- ▶ **Snelle terugkoppeling.** Inwoners krijgen snelle terugkoppeling op vragen of meldingen.
- ▶ **Digitaal inzicht in aanvragen.** Aanvragen voor producten of vergunningen zijn digitaal te volgen, zodat inwoners en ondernemers altijd weten waar ze aan toe zijn.
- ▶ **Flexibele dienstverlening.** De gemeente biedt digitale ondersteuning waar het kan en persoonlijke hulp waar het moet. Hierdoor kunnen inwoners zelf kiezen welke vorm van dienstverlening het beste bij hen past.
- ▶ **Gebruik van moderne technologie.** De gemeente zet op een veilige manier technologie zoals kunstmatige intelligentie (AI) in om inwoners en ondernemers sneller en beter te helpen bij hun vragen en behoeften. Hierbij houden we oog voor de veiligheid van persoonsgegevens en privacy van de informatie.
- ▶ **Vooruitstrevende digitale gemeente.** Als Lingewaard willen we vooroplopen met digitalisering en het gebruik van digitale oplossingen. Het doel is om sneller, objectiever en doeltreffender te communiceren en tot besluitvorming te komen. Op deze wijze zorgt digitalisering voor minder afhankelijkheid van personeel en een effectievere inrichting van de ambtenarij.

8.2. Waar inwoners de ruimte krijgen

Lingewaard is een actieve samenleving. Lingewaarders (inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van lokale maatschappelijke organisaties) zijn betrokken en werken actief mee aan het verbeteren van hun eigen woon-, werk- en leefomgeving. Van een nieuwe schommel tot een buurthuiskamer of een ecopark. De gemeente helpt haar inwoners hierin graag.

- ▶ **Inwonersinitiatieven ondersteunen.** Inwoners met goede ideeën in hun buurt, wijk of stad moeten worden ondersteund. Zo blijven wij het initiatief van Lingewaard Doet ondersteunen.

- ▶ **Ruimte voor WOP/DOPS.** We stimuleren Lingewaarders om zelf met initiatieven te komen, samen te werken aan een dorps- of wijkontwikkelingsplan (DOP en WOP) of de gemeente uit te dagen via het Uitdaagrecht.
- ▶ **Ruimte voor participatie.** Lingewaarders kunnen door middel van participatie invloed uitoefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid. Participatie draagt bij aan het vinden van goede oplossingen voor maatschappelijke opgaven.

8.3. Waar de gemeentefinanciën op orde zijn

Voor het belastinggeld dat de gemeente ontvangt, hebben inwoners hard moeten werken. Het is niets anders dan normaal dat de gemeente daarom zuinig met het belastinggeld omgaat. Ook horen de gemeentefinanciën op orde te zijn. Wij kiezen altijd voor bezuinigingen, niet voor onnodige belastingverhogingen.

- ▶ **Geen verhoging van de OZB.** Wij accepteren enkel een indexatie als verhoging van lokale lasten als de Onroerend Zaakbelasting (OZB). Daarom gaan we ervoor zorgen dat deze lasten voor zowel inwoners als ondernemers zo laag mogelijk blijven.
- ▶ **Afvalkosten kritisch bekijken.** De stijgende afvalkosten worden aangepakt door alleen bewezen effectieve maatregelen toe te passen. Zo ontstaat betaalbaar afvalbeleid dat goed is uit te leggen.
- ▶ **Gemeentelijke milieustraten.** Wij kiezen niet voor een gemeentelijke milieustraat als deze taak ook door lokale ondernemers kan worden ingevuld.
- ▶ **Financiën op orde.** Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld, betaald door inwoners en ondernemers, wordt verstandig en doelmatig besteed.
- ▶ **Focus op kerntaken.** De gemeente moet wettelijke taken optimaal uitvoeren. Dit betekent snelle vergunningverlening, woningbouwontwikkeling, zorg voor kwetsbaren en een veilige leefomgeving.
- ▶ **Lokale keuzes maken.** Financiële uitdagingen vragen om duidelijke keuzes. We bewaken de balans tussen wettelijke taken en lokale extra uitgaven, die aantoonbaar iets extra's moeten opleveren voor onze inwoners en bedrijven.
- ▶ **Schrappen van oud beleid.** Nieuw beleid komt alleen als bestaand beleid wordt geschrapt. Zo voorkomen we overbodige regels en kosten.
- ▶ **Verstandig financieel beleid.** We zetten ons in voor een zuinig en toekomstgericht financieel beleid dat het budget van de gemeente effectief benut.
- ▶ **Jaarlijkse begrotingscontrole.** Elk jaar wordt 25% van de begroting doorgelicht met vragen als: waar gaat het geld heen en is dat nog nodig? Dit vergroot transparantie en effectiviteit.
- ▶ **Realistische investeringsagenda.** Langetermijnplanning is essentieel, zoals we bij onze schoolgebouwen doen. Investeringsplannen moeten verder kijken dan de vierjarige bestuursperiode.
- ▶ **Effectieve subsidies.** Aan subsidiepotten wordt een maximum gesteld. Zet subsidie gericht in waar de euro het meest rendeert.
- ▶ **Digitale weerbaarheid vergroten.** Samenwerking met andere gemeenten helpt schaarse ICT-kennis optimaal te benutten en vermindert de kans op uitval van systemen.
- ▶ **Samenwerken in gemeenschappelijke regelingen.** Gemeenten hoeven niet het wiel opnieuw uit te vinden. Samenwerken op gebieden zoals bereikbaarheid, sociaal domein, belastingen en woningbouw verlaagt kosten en verhoogt de efficiëntie.
- ▶ **Procedures en juridische kosten beperken.** Door samen te werken in gemeenschappelijke regelingen verminderen we onnodige juridische kosten en administratieve procedures.

